

Закупівля без затверджених бюджетних асигнувань: коли це можливо?

Замовники здійснюють закупівлі відповідно до річного плану, тобто основними показниками для планування закупівель є потреба в придбанні певних товарів, робіт та послуг на бюджетний рік і розмір бюджетних асигнувань, затверджених на їх придбання. Водночас зобов'язання, взяті учасником бюджетного процесу без відповідних бюджетних асигнувань, не вважаються бюджетними зобов'язаннями, не підлягають оплаті за рахунок бюджетних коштів та є порушенням бюджетного законодавства. Отже, чи можливо замовнику забезпечити фактичну потребу у здійсненні закупівлі без відповідних бюджетних асигнувань на момент проведення процедури закупівлі / закупівлі? Чи дозволяється укладання сторонами договору про закупівлю без затверджених асигнувань із зазначенням певних умов та чи не вважатиметься це порушенням? Пропонуємо розглянути офіційну консультацію Мінекономіки з цього питання.

Розпорядники бюджетних коштів беруть бюджетні зобов'язання та здійснюють платежі тільки в межах бюджетних асигнувань, установлених кошторисом.

Статтею 23 Бюджетного кодексу України передбачено, що будь-які бюджетні зобов'язання та платежі з бюджету здійснюються лише за наявності відповідного бюджетного призначення, якщо інше не передбачено законом про Державний бюджет України.

Водночас Закон України «Про публічні закупівлі» не містить обмежень чи прямої заборони щодо організації проведення закупівель до моменту набрання чинності Закону про Державний бюджет України, затвердження або внесення змін до кошторису, плану використання бюджетних коштів. Отже, чи можливо замовнику (суб'єкту, що фінансується з державного або місцевого бюджетів) для забезпечення невідкладних потреб у товарах, роботах, послугах (наприклад, забезпечення безперебійної поставки продуктів харчування протягом року або функціональних потреб самої установи) розпочати процедуру закупівлі без затвердження в установленому порядку кошторисних призначень?

Розглянемо на офіційному сайті Мінекономіки електронний запит від сільської ради «У» наступного змісту: «Доброго дня! Надайте, будь ласка, роз'яснення стосовно оголошення закупівлі. Чи можна оголошувати відкриті торги без затверджених бюджетних асигнувань на дату оголошення? Планується виділення коштів на сесії сільської ради».

Відповідь Мінекономіки на запит 2086/2020 наступна: «Поряд з цим зважаючи на те, що Закон не містить обмежень щодо проведення закупівель до затвердження кошторису бюджетної установи, замовник, який є розпорядником бюджетних коштів, (одержувачем бюджетних коштів) може здійснювати закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до тимчасового індивідуального кошторису (тимчасового індивідуального плану

використання бюджетних коштів). Водночас після затвердження та доведення постійного кошторису на рік, обрання і проведення способів закупівель здійснюється без урахування обсягів закупівель, здійснених відповідно до тимчасового індивідуального кошторису (тимчасового індивідуального плану використання бюджетних коштів), керуючись відповідними вартісними межами, визначеними Законом. В іншому випадку за наявності тимчасового індивідуального кошторису (тимчасового індивідуального плану використання бюджетних коштів) замовник може здійснювати закупівлю планової потреби у товарах, роботах і послугах на рік.

При цьому у проекті договору про закупівлю та договорі про закупівлю такий замовник може визначити умову взяття зобов'язань щодо сплати частини предмета закупівлі в межах доведеної суми в тимчасовому кошторисі, та передбачити умову щодо оплати залишку суми договору виключно за наявності коштів згідно з постійним кошторисом (планом використання бюджетних коштів)».

Коментар редакції:

Закон не містить обмежень щодо проведення закупівель до моменту затвердження або внесення змін до кошторису доходів та видатків бюджетної установи, оскільки процедура закупівлі проводиться на очікувану вартість закупівлі.

Проте слід враховувати, що укладення договору про закупівлю є взяттям бюджетних зобов'язань, реєстрацію яких здійснюють в органах Державної казначейської служби України. Отже, якщо договір про закупівлю укладено, а бюджетні асигнування на здійснення платежу ще не затверджено, то здійснити реєстрацію фінансових зобов'язань в органах Державної казначейської служби України є неможливим, оскільки в такому разі замовника вважатимуть таким, що взяв на себе зобов'язання із перевищенням бюджетних призначень, що є порушенням статті 48 Бюджетного кодексу України.

Детально з переліком документів, які вимагає Держказначейство при здійсненні оплати, та про особливості здійснення закупівель за тимчасовим кошторисом читайте на порталі RADNUK.COM.UA у статтях: [«Перевіряємо відповідність даних у документах, які підтверджують проведення процедур закупівель»](#).